

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТЕЖІВ

LEGAL REGULATION OF ELECTRONIC PAYMENTS

Гордійчук М.В., к.ю.н.,
доцент кафедри правознавства
Поліський національний університет

У статті досліджується особливості та проблематика правового регулювання електронних платежів, як частини Фінансового права України. Економічні відносини у суспільстві розвиваються паралельно із розвитком технологічного прогресу і використання електронних пристроїв у повсякденному житті стало його невід'ємною частиною. Використання платіжних карток, смартфону для здійснення оплати товарів, послуг перестало бути рідкістю і потребувало правового регулювання. Держава, як фінансовий регулятор здійснила ряд заходів із правового регулювання електронних коштів, однак процес розвитку занадто швидкий і держава не встигає вносити зміни до нормативно-правових актів.

У статті також розглянуто перспективи розвитку електронних платіжних систем в умовах цифровізації банківських послуг та глобальної інтеграції фінансових ринків. Акцентовано увагу на важливості адаптації національного законодавства до міжнародних стандартів платіжної безпеки та використання інноваційних платіжних інструментів, зокрема віртуальних карток і систем миттєвих платежів. Аналіз законодавчих новацій дозволяє зробити висновок про поступове формування комплексного правового механізму регулювання електронних платежів в Україні. Особливу увагу приділено діяльності Національного банку України як регулятора цієї сфери та оцінено ефективність прийнятих нормативних актів у контексті забезпечення захисту прав споживачів фінансових послуг. У роботі проаналізовано перспективи розвитку віртуальних платіжних інструментів та систем миттєвих переказів у межах українського законодавства. Зроблено акцент на актуальності впровадження інноваційних фінансових технологій для забезпечення ефективності та безпеки електронних платежів. Акцентовується увага на необхідності формування єдиного підходу до термінології у сфері електронних платежів. У статті досліджено взаємозв'язок між розвитком фінансових технологій та оновленням правового середовища.

Також, у цій статті буде досліджено поняття «електронного переказу», його можливі форми, суб'єкти та наявне правове регулювання, що здійснюється за принципом аналогії права. За результатами досліджень на основі виявлення проблем, нами буде запропоновано зміни до національного законодавства для усунення правових прогалин.

Ключові слова: електронний переказ, електронні гроші, електронний гаманець, користувач, емітент платіжних інструментів, платіжний провайдер.

The article examines the peculiarities and issues of legal regulation of electronic payments as part of the Financial Law of Ukraine. Economic relations in society develop in parallel with the development of technological progress, and the use of electronic devices in everyday life has become an integral part of it. The use of payment cards and smartphones to pay for goods and services has ceased to be a rarity and required legal regulation. The state, as a financial regulator, has implemented a number of measures for the legal regulation of electronic funds, but the development process is too fast and the state does not have time to make changes to regulatory legal acts.

The article also examines the prospects for the development of electronic payment systems in the context of the digitalization of banking services and the global integration of financial markets. Particular attention is paid to the importance of adapting national legislation to international standards of payment security and the use of innovative payment instruments, including virtual cards and instant payment systems. The analysis of legislative changes allows us to conclude that a comprehensive legal mechanism for the regulation of electronic payments in Ukraine is gradually being formed. Special attention is given to the role of the National Bank of Ukraine as a regulator in this area and an assessment is provided of the effectiveness of the regulatory acts adopted to protect the rights of financial services consumers. The study also analyses the prospects for the development of virtual payment instruments and instant transfer systems within the framework of Ukrainian legislation. Emphasis is placed on the importance of implementing innovative financial technologies to ensure the efficiency and security of electronic payments. Attention is focused on the need to develop a unified approach to terminology in the field of electronic payments. The article explores the interconnection between the development of financial technologies and the modernization of the legal framework.

Also, this article will examine the concept of "electronic transfer", its possible forms, subjects and existing legal regulation, which is carried out on the principle of legal analogy. Based on the results of research based on the identification of problems, we will propose amendments to national legislation to eliminate legal gaps.

Key words: electronic transfer, electronic money, electronic wallet, user, issuer of payment instruments, payment provider.

Вступ. У сучасному світі, де технологічний прогрес шалено змінює наше повсякденне життя, електронні платежі стають все більш популярними та невід'ємною частиною нашої економіки. Завдяки швидкості, зручності та доступності, які надають електронні платіжні системи, наш спосіб здійснення оплати товарів і послуг, переказу коштів та управління фінансами розглядається в новому світлі. Проте, разом із зростанням популярності електронних платежів виникають нові правові виклики. Ідея правового регулювання електронних платежів виникає з необхідності забезпечити безпеку, конфіденційність, захист прав споживачів та ефективність функціонування фінансових систем.

Електронні платежі охоплюють широкий спектр операцій, включаючи онлайн-покупки, електронні перекази, мобільні платежі та використання криптовалют. Вони не тільки полегшують трансакції між особами та підприємствами, але й відкривають нові можливості для глобальної торгівлі та фінансової інтеграції. Таким чином, ця наукова стаття присвячена дослідженню правових аспектів елек-

тронних платежів та їх регулювання. Вона спрямована на аналіз сучасного законодавства, міжнародних стандартів та практики, які стосуються електронних платежів, а також на визначення ключових правових проблем, що виникають у зв'язку з їх використанням.

У статті ми розглянемо різні аспекти правового регулювання електронних платежів, включаючи такі питання, як законодавство, яке стосується електронних платежів та його основні норми і регулятори, права та обов'язки сторін електронного платіжного процесу, проблеми, пов'язані з електронними платежами в глобальному контексті, а також тенденції та перспективи правового регулювання електронних платежів.

Особливості правового регулювання електронних платежів, як частини предмету Фінансового права України досліджували у своїх наукових роботах: А.О. Ахмедова, Л.В. Товкун, Н.М. Ковалко, М.В. Глух, В. Радінська, В.М. Махінчук, Т.Г. Попович, Б.В. Дерев'яненко та інші. Враховуючи здійснений науковий вклад у вирішення проблематики правового регулювання електронних платежів,

варто зазначити що ця тема є доволі динамічною в контексті сьогодення і щодня набуває нового розвитку, а тому потребує постійного дослідження.

Мета дослідження. Метою цього дослідження є аналіз правового регулювання електронних платежів з метою визначення ключових аспектів та проблем, що виникають у цій сфері. Основна мета полягає в розумінні поточного стану правового середовища електронних платежів та виявленні можливих напрямків подальшого розвитку і вдосконалення правового регулювання для забезпечення ефективності, безпеки та довіри в цифровому фінансовому просторі.

Методи дослідження.

– Аналіз законодавства: У рамках дослідження буде проведений аналіз національного та міжнародного законодавства, що стосується електронних платежів. Це включає вивчення нормативно-правових актів, регуляторних документів, договорів та стандартів, які визначають правила та умови проведення електронних платежів.

– Юридичний аналіз: Будуть проведені юридичні аналізи рішень судів, правової практики, наукових статей та досліджень, що стосуються електронних платежів. Це дозволить з'ясувати тлумачення правових норм, а також ідентифікувати проблемні питання та можливі шляхи їх вирішення.

– Порівняльний аналіз: Використовуючи метод порівняльного аналізу, будуть досліджені правові підходи та регуляторні моделі, що існують в різних країнах або міжнародних організаціях щодо регулювання електронних платежів. Це дозволить виявити різницю у підходах та визначити кращі практики.

– Емпіричні дослідження: В рамках дослідження можуть бути використані інтерв'ю, опитування або аналіз статистичних даних для збору інформації про думки та досвід різних зацікавлених сторін, включаючи правових експертів, фахівців з фінансів, споживачів та представників регулюючих органів.

Результати. Аналізуючи нормативно-правову базу на предмет наявності законодавчо затвердженого поняття «електронний платіж» ми з'ясували, що таке поняття не використовується. Натомість, сьогодні існує правове регулювання спорідненого терміну «електронні гроші», яке викладене у Законі України «Про платіжні послуги» і означає одиницю вартості, що зберігаються в електронному вигляді, випущені емітентом електронних грошей для виконання платіжних операцій (у тому числі з використанням наперед оплачених платіжних карток багаточислового використання), які приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж їх емітент, та є грошовим зобов'язанням такого емітента електронних грошей [1].

Саме поняття «платіж» має широке правове регулювання, яке залежить безпосередньо від галузі його застосування, так наприклад, у Бюджетному кодексі України встановлено, що платіж – це погашення зобов'язання, що виникло в поточному або попередніх бюджетних періодах [2]. При цьому, відповідно до Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» передбачено, що платіж – це будь-який платіж, здійснений суб'єктом господарювання, який здійснює діяльність у видобувних галузях, у грошовій або натуральній формі на користь державного або місцевих бюджетів, фондів загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування або отримувача платежів безпосередньо у зв'язку з діяльністю у видобувних галузях. Характерною ознакою для обох дефініцій є те, що один суб'єкт фінансових правовідносин здійснює переказ коштів іншому суб'єкту. Електронний платіж, вочевидь передбачатиме при здійсненні такого переказу наявність апаратної системи яка дозволить користувачу за допомогою мобільного (або іншого бездротового) засобу за допомогою додатку емітента здійснити відповідний переказ.

При цьому, тимчасове положення про застосування мобільного платіжного інструмента в Національній системі масових електронних платежів передбачає, що платіжний мобільний додаток – це програмний засіб, розміщений у пам'яті МПП, за допомогою якого здійснюється ініціювання переказу коштів з рахунку платника з метою оплати вартості товарів (послуг), а також здійснення інших операцій, передбачених технологією НСМЕП (Національної системи масових електронних платежів) [3]. Створення такого терміну було необхідністю у зв'язку і створенням та обслуговуванням багатомітентної української платіжної системи «Простір», до якої доєднані Київський метрополітен, ПАТ «Укрпошта», Ощадбанк та АТ «Укрзалізниця». Закон України «Про платіжні послуги» встановлює, що електронний платіжний засіб, це платіжний інструмент, реалізований на будь-якому носії, що містить в електронній формі дані, необхідні для ініціювання платіжної операції та/або здійснення інших операцій, визначених договором з емітентом [1].

З наукової точки зору, С.С. Єсімов визначає електронні гроші, як безстрокові грошові зобов'язання емітента на пред'явника в електронній формі, випуск яких здійснюється емітентом як після отримання грошових коштів у розмірі, не меншому від обсягу зобов'язань, прийнятих на себе емітентом, так і у формі емітованої грошової вартості [4, с. 24]. Н.В. Лесько зазначає, що електронні гроші це унікальний правовий та економічний феномен, адже за економічною сутністю електронні гроші є третьою формою грошей, що значно відрізняється від готівкових, так і безготівкових систем [5, с. 280]. Аналізуючи вищевикладені правові дефініції, які є спорідненими поняттями та складовими необхідного нам поняття, ми можемо дійти до висновку, що електронний платіж – це процес здійснення фінансових трансакцій, в якому гроші або інші платіжні засоби передаються електронним шляхом без необхідності використання готівки або паперових документів. Він здійснюється за допомогою електронних платіжних систем, які забезпечують передачу платіжної інформації та коштів між учасниками трансакції.

Здійснення електронних переказів може існувати у різних формах, серед яких платіжні картки, онлайн-банкінг, системи швидких платежів та мобільні платежі, які потребують більш глибокого дослідження. Так, Закон України «Про платіжні послуги» встановлює, що платіжна карта – це електронний платіжний засіб у вигляді пластикової чи іншого виду картки [1]. Однак сьогодні банківські установи надають можливість клієнтам із створення віртуальних карток, що не мають власне фізичного втілення та існують виключно у цифровому просторі, однак за аналогією із пластиковою картою містить достатню кількість платіжної інформації для здійснення електронних платежів. Існування віртуальних платіжних карт стало можливим завдяки таким системам як Apple Pay та Google Pay, які за допомогою вмонтованого в телефон NFC пристрою імітують сигнал платіжної картки для здійснення процесу передачі інформації, а тому, ми вважаємо за необхідне внесення змін до зазначеного терміну та додати туди інформацію про цифрову платіжну картку.

У той же час, законодавчо не закріплена така форма електронного платежу, як онлайн-банкінг. Онлайн банкінг, також відомий як інтернет-банкінг або електронний банкінг, є сервісом, який надає банк своїм клієнтам для здійснення фінансових операцій та управління своїми рахунками через Інтернет. Цей сервіс дозволяє клієнтам здійснювати різноманітні банківські операції, такі як переказ коштів, оплата рахунків, перегляд історії трансакцій, заморожування карток, замовлення чекових книжок та багато іншого, зручно та безпечно в будь-який час та з будь-якого місця з доступом до Інтернету. Онлайн банкінг надає клієнтам зручність та швидкість управління їх фінансами. Замість того, щоб відвідувати фізичне відді-

лення банку, клієнти можуть легко здійснювати потрібні операції зі свого персонального комп'ютера або мобільного пристрою, використовуючи веб-сайт або мобільний додаток банку. Це дає можливість виконувати фінансові операції 24/7, без необхідності відвідувати банк в робочий час. Онлайн банкінг також надає клієнтам доступ до детальної інформації про стан їх рахунків, балансів, транзакцій і виписок. Клієнти можуть переглядати історію своїх операцій, слідкувати за рухом коштів, отримувати сповіщення про проведені транзакції та статус рахунків.

Щодо безпеки, банки приділяють велику увагу захисту персональних даних та фінансової інформації клієнтів у онлайн банкінгу. Застосовуються різні механізми безпеки, такі як шифрування даних, двофакторна аутентифікація, використання одноразових паролів та інші заходи, щоб забезпечити конфіденційність та захист від несанкціонованого доступу. Онлайн банкінг стає все більш популярним і поширеним, оскільки він дозволяє клієнтам зручно та ефективно керувати своїми фінансами. Виходячи із вищевказаного, у зв'язку із стрімким розвитком онлайн банкінгу, ми вважаємо за необхідне створення Закону, який був би спрямований на правове регулювання такої форми електронного платежу, встановив єдиний стандарт безпеки, встановлював правові та організаційні засади функціонування онлайн банкінгу, та запровадження обов'язкового аудиту безпеки онлайн банкінгу.

Однією із форм електронних переказів також можуть бути системи швидких платежів. Наразі, у Положенні про порядок здійснення оверсайту платіжної інфраструктури в Україні встановлено поняття системи роздрібних платежів і означає платіжну систему, яка призначена для здійснення переказів коштів за операціями, які ініціюються юридичними та фізичними особами із застосуванням електронних платіжних засобів та обробляються на кліринговій основі, але це поняття не дає змоги розкрити поняття системи швидких платежів, хоча і є дотичним за своєю суттю [6]. Система швидких платежів в Україні частіше усього виступає посередником між споживачем послуг та їх надавачем, і їй властиві такі ознаки як миттєвість, доступність, зручність, безпека, широке покриття та міжоператорська суміжність, однак і досі не має повного нормативного регулювання в Україні. Однією із умов користування системою швидких переказів є наявність електронного гаманця. Поняття електронного гаманця законодавчо закріплено у Законі України «Про платіжні послуги» і означає обліковий запис для обліку, зберігання електронних грошей та здійснення операцій з ними [1]. Хоча нормативно і закріплено такі поняття як «електронний гаманець» та «електронні гроші», поняття «система швидких переказів» в національному законодавстві відсутня, що створює правову прогалину, яка може стати площиною для зловживання правом.

У будь-якій із наведених форм електронних переказів є важливими суб'єкти даних правовідносин, їх правовий статус та нормативне врегулювання їх прав, обов'язків та безпекових заходів.

Суб'єкти електронних платежів – це особи або організації, які беруть участь у процесі здійснення електронних платежів. Вони включають різноманітних учасників, які забезпечують ефективне функціонування платіжної системи та здійснення безпечних та швидких електронних транзакцій. Основними суб'єктами електронних платежів є користувачі (фізичні або юридичні особи, які здійснюють платежі за допомогою електронних засобів), емітенти (банки, платіжні організації), платіжні системи та платіжні провайдери (Національні та міжнародні платіжні системи, такі як Visa, Mastercard, PayPal, Apple Pay тощо, які забезпечують передачу коштів між різними банками та користувачами), Державні органи та регулятори (Міністерство фінансів України, Національний банк України. Д.А. Панфілова називає суб'єктами таких правовідносин

оператора електронних грошових коштів, клієнта, операційний центр, платіжний кліринговий центр та центральний платіжний кліринговий контрагент [7]. Ми вважаємо таку класифікацію не достатньо доцільною, оскільки вона не має змоги повністю розкрити правову сутність суб'єктів електронних платежів, в той час, як наша класифікація суб'єктів дає змогу чітко розмежувати учасників таких фінансових правовідносин за їх правовим статусом. Так, користувачами відповідно до Закону України «Про платіжні послуги» є фізична особа або юридична особа, яка отримує чи має намір отримати платіжну послугу як платник або отримувач (або обидва одночасно) та/або є власником електронних грошей (цифрових грошей Національного банку України), а в разі надання послуг банком – клієнт банку. Виходячи із положень зазначеного Закону, стає відомо, що користувач має право на отримання інформації про платіжні послуги, зокрема про умови їх надання, розмір плати за них, порядок її сплати, а також про права та обов'язки користувача, вибирати платіжні послуги, які відповідають його потребам, вимагати від платіжного суб'єкта виконання умов договору про надання платіжних послуг, оскаржувати в суді рішення платіжного суб'єкта, якщо вони порушують його права, отримувати від платіжного суб'єкта компенсацію за шкоду, завдану внаслідок неналежного виконання договору про надання платіжних послуг і в той же час користувач зобов'язаний дотримуватись умов договору про надання платіжних послуг, своєчасно сплачувати плату за платіжні послуги, не використовувати платіжні послуги для незаконних цілей. Закон України «Про платіжні послуги» гарантує захист прав користувачів платіжних систем. У разі порушення прав користувач може звернутися до суду з позовом до платіжного суб'єкта. Суд може стягнути з платіжного суб'єкта компенсацію за шкоду, завдану внаслідок неналежного виконання договору про надання платіжних послуг [1].

Відповідно до Закону України «Про платіжні послуги», емітент платіжних інструментів – надавач платіжних послуг, який надає послугу емісії платіжних інструментів та має право на надання такої послуги відповідно до цього Закону. Виходячи із положень Закону, можна зрозуміти, що емітент платіжного інструменту, це юридична особа, яка випускає платіжний інструмент і надає послуги з його використання, а його правами є встановлення умов випуску та використання платіжного інструменту, визначення розміру плати за послуги з використання платіжного інструменту, вимагання від користувача платіжного інструменту дотримання умов договору про використання платіжного інструментів, призупинення або припинення дії платіжного інструменту у разі порушення користувачем умов договору про використання платіжного інструменту. Відповідно до норм Закону, емітент платіжного інструменту зобов'язаний надавати користувачу платіжного інструменту інформацію про умови випуску та використання платіжного інструменту, забезпечити виконання зобов'язань користувача платіжного інструменту перед третіми особами, компенсувати шкоду, завдану користувачу платіжного інструменту внаслідок неналежного виконання умов договору про використання платіжного інструменту [1].

Ми вважаємо доцільним здійснення розподілу емітентів платіжних інструментів на таких дві групи як банківські емітенти та небанківські емітенти. Банківські емітенти – це банки та інші фінансові установи, які мають ліцензію на випуск платіжних інструментів, а небанківські емітенти – це юридичні особи, які не є банками, але мають ліцензію на випуск платіжних інструментів, у сьогоденнішніх реаліях якими є мікрофінансові установи.

Третім, особливим за своєю суттю, суб'єктом таких правовідносин як електронні перекази є платіжний провайдер. Поняття та правовий статус платіжного провайдера на законодавчому рівні відсутній, але з наведених

прикладів (Apple Pay, Google Pay) можна сформувати основні ознаки, поняття такого суб'єкту.

Платіжний провайдер – це суб'єкт, який надає послуги з обробки та здійснення електронних платежів. Він виступає посередником між користувачами та іншими учасниками платіжної системи, забезпечуючи безпечну, швидку та ефективну передачу коштів.

Ознаки платіжного провайдера можуть включати:

1. Послуги з обробки платежів: Платіжний провайдер надає послуги з опрацювання та передачі платіжної інформації між різними сторонами. Це може включати збір платежів, авторизацію, передачу даних про транзакції, обробку платіжних запитів та інші операції, пов'язані з електронними платежами.

2. Підключення до платіжних систем: Платіжний провайдер може мати зв'язки з різними платіжними системами, такими як Visa, Mastercard, PayPal тощо. Це дозволяє йому забезпечити можливість приймати різні типи платежів і здійснювати їх обробку.

3. Технічна інфраструктура: Платіжний провайдер має наявність необхідної технічної інфраструктури для забезпечення безперебійного функціонування платіжної системи. Це включає сервери, програмне забезпечення, захист інформації та інші компоненти, необхідні для здійснення електронних платежів.

4. Забезпечення безпеки та захисту: Платіжний провайдер повинен мати встановлені процедури та технології для забезпечення безпеки платежів та захисту від шахрайства та несанкціонованого доступу. Це може включати використання шифрування, механізми перевірки та автентифікації, системи моніторингу транзакцій та інші заходи безпеки.

5. Відповідність нормативним вимогам: Платіжний провайдер повинен відповідати вимогам та правилам, встановленим регуляторами платіжних систем та законодавством країни, в якій він діє. Це може включати отримання відповідних ліцензій, дотримання анти-відмивання грошей (AML) та заходів проти фінансування тероризму (CFT), забезпечення збереження платіжної інформації тощо.

6. Обслуговування клієнтів: Платіжний провайдер забезпечує підтримку та обслуговування клієнтів, включаючи вирішення запитів, скарг та допомогу у вирішенні технічних проблем. Він також може надавати звіти, аналітику та інші додаткові послуги своїм користувачам.

Таким чином, платіжний провайдер – це суб'єкт, який забезпечує інфраструктуру та послуги для ефективного здійснення електронних платежів, дотримуючись вимог безпеки та відповідності нормативним вимогам.

Отже, ми здійснили дослідження проблематики у сфері правового регулювання електронних платежів і дійшли до певних висновків. Електронні платежі – це нові за своєю суттю правовідносини у сфері фінансового права України, і хоча держава спрямовує зусилля до їх правового регулювання, стрімкість розвитку електронних платежів не дає можливості ефективно та швидко встановити державне

регулювання цієї сфери. Так, за результатами проведених досліджень, ми дійшли висновку, що електронний платіж – це процес здійснення фінансових трансакцій, в якому гроші або інші платіжні засоби передаються електронним шляхом без необхідності використання готівки або паперових документів. Він здійснюється за допомогою електронних платіжних систем, які забезпечують передачу платіжної інформації та коштів між учасниками трансакції. Правове регулювання електронного платежу здійснюється рядом нормативно-правових актів, серед яких і Закон України «Про платіжні послуги», Бюджетний кодекс України та Тимчасове положення про застосування мобільного платіжного інструмента в національній системі масових електронних платежів. Розгалуженість нормативно-правової бази обумовлена за своєю суттю правовим регулюванням за допомогою аналогії права, виходячи із збірних правових дефініцій, які дотичні за своїми ознаками поняттю «електронний платіж».

Суб'єктами здійснення електронних платежів можна вважати:

– користувачів, тобто це фізична особа або юридична особа, яка отримує чи має намір отримати платіжну послугу як платник або отримувач (або обидва одночасно) та/або є власником електронних грошей (цифрових грошей Національного банку України), а в разі надання послуг банком – клієнт банку [1];

– емітент платіжних інструментів – надавач платіжних послуг, який надає послугу емісії платіжних інструментів та має право на надання такої послуги відповідно до цього Закону [1];

– Платіжний провайдер – це суб'єкт, який надає послуги з обробки та здійснення електронних платежів. Він виступає посередником між користувачами та іншими учасниками платіжної системи, забезпечуючи безпечну, швидку та ефективну передачу коштів.

До форм електронних платежів відносять платіжні картки (електронний платіжний засіб у вигляді пластикової чи іншого виду картки,) онлайн-банкінг (сервіс, який надає банк своїм клієнтам для здійснення фінансових операцій та управління своїми рахунками через Інтернет), системи швидких платежів.

Проаналізувавши національне законодавство, ми дійшли висновків, що існує потреба внесення змін до Закону України «Про платіжні послуги» у частині встановлення поняття платіжна карта, а саме додати інформацію про наявність віртуальних (цифрових) платіжних карток. Також існує потреба у створенні закону, спрямованого на врегулювання онлайн банкінгу, що буде встановлювати його поняття, принципи та засади діяльності, безпекові гарантії суб'єктів онлайн банкінгу. Також існує необхідність затвердження правового статусу платіжного провайдера у національному законодавстві, наділення його правами та обов'язками, адже в умовах сьогодення платіжний провайдер є важливим суб'єктом електронних переказів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про платіжні послуги : Закон України від 30.06.2021 № 1591-IX : станом на 1 січ. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (дата звернення: 30.04.2025).
2. Бюджетний кодекс України : Кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI : станом на 5 берез. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 30.04.2025).
3. Тимчасове положення про застосування мобільного платіжного інструмента в Національній системі масових електронних платежів : Положення Нац. банку України від 31.08.2006 № 71. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0071500-06#Text> (дата звернення: 30.04.2025).
4. Єсімов С. С. *Інформаційно-правові засади регулювання обігу електронних грошей у контексті розширення застосування*. Вісник Національного університету "Львівська політехніка". 2014. № 810. С. 22–27.
5. Лесько Н. В., Сливка М. М., Красько С. А. *Правове регулювання електронних грошей в Україні. Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 6. С. 279–282.
6. Про затвердження Положення про порядок здійснення оверсайту платіжної інфраструктури в Україні : Постанова Нац. банку України від 24.08.2022 № 187 : станом на 15 лют. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0187500-22#Text> (дата звернення: 30.04.2025).
7. Панфілова Д. А. *Правове регулювання правочинів з використанням електронних грошей в Україні*. Сучасні проблеми розвитку права та економіки в інноваційному суспільстві : зб. наук. пр. за матеріалами Міжнар. науково-практ. конф., м. Велико-Терново, 20 берез. 2020 р. 2020. С. 129–142.